



ДЪРЖАВНА КОМИСИЯ ПО СИГУРНОСТТА НА ИНФОРМАЦИЯТА

КОНТРОЛ ВЪРХУ ДЕЙНОСТТА ПО ЗАЩИТА НА КЛАСИФИЦИРАНАТА ИНФОРМАЦИЯ



Същност на контрола по защита на класифицираната информация

- ◎ Контролът по защита на класифицираната информация – съвкупност от действия, мерки и препоръки, предназначени да осигурят ефективно функциониране и усъвършенстване на системите за защита на класифицираната информация.
- ◎ Контролът се осъществява чрез проверка по прекия контрол, в съответствие с изискванията на ЗЗКИ.
- ◎ Предмет на проверката по прекия контрол – цялостната дейност по планирането, изграждането и ефективното функциониране на системите за защита на класифицираната информация в организационната единица (ОЕ), обект на контрол.



Нормативна уредба

- ✓ Закон за защита на класифицираната информация (ЗЗКИ)
- ✓ Правилник за прилагане на ЗЗКИ (ППЗЗКИ)
- ✓ Наредба за реда за извършване на проверките и осъществяване на пряк контрол за защита на класифицираната информация (НарКонтрКИ)
- ✓ Подзаконови нормативни актове по видовете защита на класифицираната информация



Контролиращи органи

- **Държавна комисия по сигурността на информацията** - общ контрол върху дейността по защита на класифицираната информация, контрол на задълженията по защита на чуждестранната класифицирана информация.
- **Държавна агенция „Национална сигурност“** - пряк контрол върху дейността по защита на класифицираната информация.



Контролиращи органи





Цел на контрола по защита на класифицираната информация:

- оценка на актуалното състояние на системата за защита на класифицираната информация в ОЕ;
- констатиране спазването на ЗЗКИ и подзаконовите нормативни актове;
- предотвратяване на **нерегламентиран достъп** до класифицирана информация;
- установяване на **изпълнение/неизпълнение** на изискванията по видовете сигурност, даване на указания и препоръки;
- своевременно идентифициране на **рискове, опасности и заплахи** за сигурността на системата за защита на класифицираната информация.



Обект на контрола

- **Организационните единици**, техните подразделения, подразделения, структурни звена и обособени части.
- **Лицата**, отговорни за планирането, организирането, ръководството, контрола и спазването на мерките за защита на класифицираната информация.
- **Лицата** от ОЕ, отговорни за спазването на мерките за защита на класифицираната информация;
- **Средствата, способите и средата**, които се използват за създаване, обработка, съхраняване, предаване и защита на класифицираната информация.



Съдържание на проверките по прекия контрол

- Установяване на наличие/липса на нарушения и/или нерегламентиран достъп до класифицирана информация.
- Анализ на рисковете, опасностите и заплахите за класифицирана информация.
- Даване на препоръки и задължителни предписания
- Налагане на санкции при наличие на системни нарушения или при неизпълнение на дадени предписания.
- Гарантиране на законосъобразно и ефективно функциониране на организационната единица и предоставяне само на регламентиран достъп до класифицирана информация.



Права на контролиращите органи

◎ Право на достъп:

- ✓ регистратурата за класифицирана информация;
- до помещенията/обектите в зоната за сигурност на проверяваната организационна единица;
- до документите по защита на класифицираната информация в проверяваната организационна единица;
- до КИС за работа с класифицирана информация.



Права на контролиращите органи

◎ Право на:

- изискване на писмени или устни обяснения от ръководителите и служителите в проверяваната организационна единица;
- получаване на информация от други организационни единици и изискване на обяснения;
- привличане на експерти.



Ограничения при проверките

- Установява се само състоянието на защитата на класифицираната информация в проверяваната организационна единица, включително - рискът от нерегламентиран достъп до класифицирана информация и необходимите мерки.
- Събраната при проверката информация се използва и предоставя само за целите на защита на класифицираната информация.



Видове проверки

◎ Проверките се различават по **обхват** и **планиране**

➤ Според **обхвата** проверките са:

- обща;
- тематична.

По преценка на проверяващия може да се премине от **тематична** към **обща** проверка.



- Според планирането проверките са:
- планова - с/без предварително уведомяване на проверяваната организационна единица (може да бъде обща или тематична);
 - инцидентна - провежда се при необходимост, по решение на контролиращите органи.



Видове проверки по прекия контрол

ПО ОБХВАТ

СПОРЕД ПЛАНИРАНЕТО

ОБЩА

ВСИЧКИ ВИДОВЕ
ЗКИ

ПЛАНОВА

- с уведомление
- без уведомление

преобразуване

ТЕМАТИЧНА

отделни видове
ЗКИ

ИНЦИДЕНТНА

- при необходимост, по решение на контролиращите органи
- при уведомление от ОЕ за опасност или възникнал НДКИ
- при сигнал от достоверен източник за опасност или възникнал НДКИ



При инцидентна проверка контролиращият орган:

- провежда се при необходимост по решение на контролиращия орган или при уведомление от ОЕ за опасност от нерегламентиран достъп до класифицирана информация, както и при получен сигнал от друг източник;
- ✓ посочва основанията за нея и обхвата на проверката;
- ✓ може да предложи допълнителни мерки за защита на класифицираната информация - обект на нерегламентиран достъп;
- ✓ при необходимост получават информация от други организационни единици във връзка с извършвана проверка.



Ред за извършване на проверките по прекия контрол

- С писмена заповед председателят на ДАНС (или определено от него длъжностно лице) определя:
 - организационната единица-обект на проверката;
 - обхвата и продължителността на проверката;
 - председателя и членовете на комисията (експерти);
 - подлежащите на проверка видове защита на класифицираната информация (при тематична проверка);
 - реда на докладване на резултатите от проверката;
 - материално-техническото и финансовото осигуряване на проверката.



Задължения на организационната единица при проверка

◎ Осигурява:

- пълен достъп до обектите, помещенията, документите и материалите, съдържащи класифицирана информация;
- присъствие на всички лица от организационната единица, посочени от контролиращите органи;
- съдействие на контролиращите органи по изясняване на факти и обстоятелства, касаещи нарушения по защитата на класифицираната информация.

- ### ◎ По преценка на контролиращите органи за допуснати нарушения, служителите на проверяваната ОЕ са длъжни да дадат писмени или устни обяснения на контролиращите. При отказ контролиращите органи съставят протокол.



Резултати от проверката:

- оценка на съответствието на средата за сигурност и прилаганите мерки за защита на класифицираната информация съгласно законовите изисквания;
- установяване на наличие/липса на нерегламентиран достъп до класифицирана информация и рискове за такъв;
- констатиране на пропуски/нарушения;
- даване на препоръки; налагане на санкции при неспазване на препоръките и сроковете за изпълнение;
- съставяне на АУАН и реализиране на административнонаказателна или наказателна отговорност.



- Проверката приключва с доклад, който съдържа:
 - всички действия на проверяващия в хронологичен ред;
 - събраните в хода на проверката документи и материали;
 - заключенията на проверяващия.
- Докладът, събраните материали и експертни мнения образуват сбор от документи.
- Въз основа на сбора от документи проверяващият изготвя и изпраща до проверяваната организационна единица уведомително писмо за резултатите от проверката.



При констатирани нарушения

◎ Контролиращият орган:

- дава на проверяваната организационна единица предписания във връзка със сигурността на класифицираната информация;
- при необходимост предприема мерки за търсене на административнонаказателна или наказателна отговорност;
- изготвя и изпраща доклад до ДКСИ и информация до службите за сигурност.



Проверки на регистратурата в организационната единица

- **ежегодни проверки** – извършват се от комисия, назначена от РОЕ, която проверява наличието на класифицираните материали, цялостната дейност и състоянието на регистратурата. За резултатите от проверката се изготвя протокол, който се предоставя на ССИ и ДАНС.
- **ежемесечни проверки** – извършват се от ЗРКИ като се проверява наличността на материалите и воденето на отчетните документи. За резултатите се изготвя протокол, който се предоставя на ССИ.



Проверки на регистратурата в организационната единица

- проверки при смяна за ЗРКИ – извършват се от комисия, назначена със заповед на РОЕ, предаващият и приемащият проверяват наличността на всички материали, съдържащи класифицирана информация.

Комисията изготвя приемо-предавателен протокол, в който се отразява наличността на материалите, състоянието на регистратурата и констатираните нарушения, ако има такива.



Контрол за надеждност на лицата, получили разрешение за достъп до класифицирана информация

- Възложен е на компетентните органи (служби за сигурност, служби за обществен ред и ССИ).
- Използват се изрично предвидените в ЗЗКИ методи и средства.
- Осъществява се от момента на започване на процедурата по проучване на лицето и продължава докато е необходимо, съгласно сроковете за защита на класифицираната информация.



Посещения/инспекции за оценка на мерките по защитата на класифицираната информация на НАТО и ЕС

- Осъществяват се от компетентните служби на НАТО и на ЕС, от ДКСИ и ДАНС.
- Целта е установяване дали прилаганите мерки за сигурност в проверяваните ОЕ отговарят на Директивите на НАТО и Решенията на ЕС.
- Резултати – оценки, предложения и препоръки за подобряване системата от мерки за защита на КИ на НАТО и КИ на ЕС.



БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО!